

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členov senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Márie Usačevovej, v právnej veci navrhovateľa **J. A. M.**, bytom K., K. proti odporkyni **Sociálnej poisťovni, ústrediu**, Ul. 29. augusta 8, Bratislava **o príplatok k dôchodku politickým väzňom**, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 11. januára 2011, č. k. 2Sd/51/2010-36, jednohlasne, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 11. januára 2011, č. k. 2Sd/51/2010-36, **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd rozsudkom z 11. januára 2011, č. k. 2Sd/51/2010-36 zrušil rozhodnutie odporkyne z 19. augusta 2010 číslo X., ktorým odporkyňa podľa § 2 ods. 1 a §§ 3 a 4 zákona č. 274/2007 Z. z. o príplatku k dôchodku politickým väzňom v znení zákona č. 272/2008 Z. z. (ďalej len „zákon č. 247/2007 Z. z.“) priznala navrhovateľovi od 1. júla 2010 príplatok k dôchodku politickým väzňom v sume 50,70 € mesačne. Vec vrátil odporkyni na ďalšie konanie a účastníkom náhradu trov konania nepriznal.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že krajský súd sa nestotožnil s názorom odporkyne, podľa ktorého navrhovateľ požiadal o príplatok k dôchodku politickým väzňom za obdobie od 1. novembra 1952 do 29. novembra 1954, žiadosťou doručenou odporkyňi 1. júla 2010 a že až od tohto dňa mu je možné príplatok k dôchodku priznať. Krajský súd poukázal na skutočnosť, že navrhovateľ podaním z 25. júla 2008 adresovaným generálnemu riaditeľovi odporkyne žiadal o oznámenie, či je ako poberateľ starobného dôchodku z českého systému sociálneho zabezpečenia oprávnenou osobou na poberanie príplatku podľa zákona č. 274/2007 Z. z., v ktorej navrhovateľ uviedol, že je slovenský štátny občan, do vojenských táborov nútených prác bol zaradený od 1. novembra 1952 do 29. novembra 1954 a bol mu priznaný jednorazový peňažný príspevok podľa zákona č. 726/2004 Z. z. Podľa názoru krajského súdu uvedené podanie navrhovateľa obsahuje všetky náležitosti žiadosti o priznanie príplatku k dôchodku politickým väzňom, a keďže podanie je potrebné podľa všeobecných predpisov o správnom konaní posudzovať podľa obsahu. Odporkyňa pochybila, keď na toto podanie pri rozhodovaní o príplatku k dôchodku neprihliadala a o jeho priznaní rozhodla až na základe ďalšej žiadosti doručenej 1. júla 2010. Z toho dôvodu krajský súd napadnuté rozhodnutie odporkyne zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie s tým, že pri rozhodovaní o žiadosti navrhovateľa o príplatok k dôchodku politickým väzňom má prihliadať podľa obsahu aj na podanie navrhovateľa z 25. júla 2008 a priznať mu nárok na výplatu príplatku podľa § 6 zákona č. 274/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov od 1. januára 2009.

Proti rozsudku krajského súdu podala odvolanie odporkyňa, ktorá nesúhlasila s právnym názorom súdu prvého stupňa. Poukázala na skutočnosť, že navrhovateľ požiadal o priznanie príplatku k dôchodku politickým väzňom podľa zákona č. 274/2007 Z. z. žiadosťou z 21. júna 2010, ktorá bola Sociálnej poisťovni, ústrediu doručená 1. júla 2010. Keďže navrhovateľ preukázal splnenie podmienok pre nárok na príplatok k dôchodku, bol mu rozhodnutím z 19. augusta 2010 v súlade s ustanovením § 4 ods. 2, 3 zákona č. 274/2007 Z. z. priznaný od 1. júla 2010. Ďalej uviedla, že podľa § 4 ods. 4 zákona č. 274/2007 Z. z. sa na konanie o príplatku vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní, ak tento zákon neustanovuje inak a poukázala na ustanovenie § 19 ods. 2 Správneho poriadku, podľa ktorého sa podanie posudzuje podľa obsahu, pričom z podania musí byť zrejmé, kto ho podáva, akej veci sa týka a čo sa navrhuje. Podľa jej názoru, vzhľadom na citované zákonné ustanovenie podanie navrhovateľa z 25. júla 2008, ktorým žiadal o informáciu, či spĺňa podmienky pre priznanie príplatku, nie je možné považovať za žiadosť o príplatok k dôchodku politickému väzňovi, resp. za uplatnenie nároku na tento príplatok. Uvedený zákon v § 4 ods. 2

ustanovuje, že žiadosť sa podáva na tlačive určenom Sociálnou poisťovňou. Z toho dôvodu odporkyňa žiadala, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil a jej rozhodnutie z 19. augusta 2010 potvrdil.

Navrhovateľ navrhol rozsudok súdu prvého stupňa potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolaniu odporkyne nie je možné vyhovieť.

Predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne o priznaní príplatku k dôchodku politickým väzňom.

Skutočnosť, že navrhovateľ splnil zákonom stanovené podmienky pre priznanie príplatku k dôchodku politickým väzňom, ani výška priznaného príplatku nebola medzi účastníkmi konania sporná. Sporným zostal len dátum, od ktorého má byť navrhovateľovi príplatok priznaný.

Navrhovateľ sa domáhal priznania príplatku od 1. januára 2009, teda od účinnosti zákona č. 272/2008 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 274/2007 Z. z. o príplatku k dôchodku politickým väzňom s poukazom na nesprávne oznámenie odporkyne z 5. augusta 2008, podľa ktorého nebol oprávnenou osobou na priznanie uvedeného príplatku z dôvodu, že starobný dôchodok mu vypláca Česká správa sociálneho poistenia v Prahe. Odporkyňa ho tiež neinformovala o rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. septembra 2009 sp. zn. 4So/146/2008, v ktorom bol vyslovený právny názor, že z ustanovenia § 2 ods. 1 zákona č. 274/2007 Z. z. nevyplýva podmienka vyplácania dôchodku Sociálnou poisťovňou.

Podľa § 1 zákona č. 274/2007 Z. z. o príplatku k dôchodku politickým väzňom v znení zákona č. 274/2007 Z. z. tento zákon upravuje poskytovanie príplatku k dôchodku ako štátnej sociálnej dávky (ďalej len "príplatok") na zmiernenie krívd spôsobených komunistickým režimom v období od 25. februára 1948 do 31. decembra 1989 politickým väzňom a osobám pozostalým po popravenom alebo zomretom politickom väzňovi počas výkonu trestu, počas zaradenia do vojenských táborov nútených prác, protiprávneho násilného odvedenia do

bývalého Zväzu sovietskych socialistických republík a do táborov, ktoré mal bývalý Zväz sovietskych socialistických republík zriadené v iných štátoch alebo počas zaradenia do tábora nútených prác a ich rodinným príslušníkom za znevýhodnenie na trhu práce a nižší dôchodok.

Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 274/2007 Z. z. o príplatku k dôchodku politickým väzňom v znení neskorších predpisov o nároku na príplatok, jeho sume rozhoduje a príplatok vypláca Sociálna poisťovňa a orgán príslušný na výplatu dôchodku podľa osobitného predpisu.

Podľa § 4 ods. 2 zákona č. 274/2007 Z. z. o príplatku k dôchodku politickým väzňom v znení neskorších predpisov konanie sa začína na základe písomnej žiadosti fyzickej osoby. Žiadosť sa podáva na tlačive určenom Sociálnou poisťovňou alebo orgánom príslušným na výplatu dôchodku podľa osobitného predpisu.

Podľa § 4 ods. 3 zákona č. 274/2007 Z. z. o príplatku k dôchodku politickým väzňom v znení neskorších predpisov nárok na výplatu príplatku vzniká odo dňa podania žiadosti o príplatok oprávnenou osobou.

Podľa § 4 ods. 4 zákona č. 274/2007 Z. z. o príplatku k dôchodku politickým väzňom v znení neskorších predpisov na konanie o príplatku sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní, ak tento zákon neustanovuje inak.

Z obsahu spisového materiálu vrátane administratívneho spisu odporkyne je zrejmé, že navrhovateľ je od 1. januára 1993 poberateľom starobného dôchodku, ktorý mu vypláca Česká správa sociálneho zabezpečenia v Prahe. Podaním z 25. júla 2008, adresovaným generálnemu riaditeľovi odporkyne žiadal o oznámenie, či je ako poberateľ starobného dôchodku z českého systému sociálneho zabezpečenia oprávnenou osobou na poberanie príplatku podľa zákona č. 274/2007 Z. z. Žiadosťou zo dňa 21. júna 2010, doručenou odporkyni 1. júla 2010, navrhovateľ požiadal o príplatok k dôchodku politickým väzňom podľa zákona č. 274/2007 Z. z. za obdobie zaradenia do vojenských táborov nútených prác od 1. novembra 1952 do 29. novembra 1954, pričom preukázal splnenie podmienok nároku na príplatok.

Keďže podľa § 4 zákona č. 274/2007 Z. z. zákonnou podmienkou vzniku nároku na príplatok k dôchodkom politickým väzňom je podanie žiadosti o príplatok oprávnenou osobou, bolo potrebné vyriešiť otázku, kedy bola žiadosť navrhovateľa právne účinne podaná.

Odvolací súd nepokladal za vecne správny právny záver súdu prvého stupňa, že podanie navrhovateľa z 25. júla 2008 je podľa jeho obsahu potrebné považovať za žiadosť o priznanie príplatku k dôchodku politickým väzňom. Z obsahu predmetného podania jednoznačne vyplýva, že navrhovateľ žiada o poskytnutie informácie a nemožno ho zamieňať so žiadosťou o poskytnutie dávky, z ktorej má byť zrejmé čoho (aký nárok si uplatňuje) a odkedy sa žiadateľ domáha. Napriek negatívnej informácii odporkyne mal navrhovateľ možnosť podať žiadosť o príplatok k dôchodku politickým väzňom, o ktorej by odporkyňa musela rozhodnúť.

Zákon č. 274/2007 Z. z. neurčuje, na ktorú zložku odporkyne má oprávnená osoba žiadosť podať a rovnako nevymedzuje, že podanie žiadosti znamená jej doručenie na tú zložku odporkyne (ústredie). Miestom podania žiadosti podľa zákona nie je Sociálna poisťovňa, ústredie, ale Sociálna poisťovňa. To znamená, že oprávnená osoba môže podať žiadosť o príplatok na ktorúkoľvek pobočku Sociálnej poisťovne s účinkami začatia konania podľa § 4 ods. 2 zákona č. 274/2007 Z. z. Súčasne zákon na deň podania žiadosti viaže aj okamih vzniku nároku na príplatok a jeho výplatu podľa § 4 ods. 3 zákona č. 274/2007 Z. z.

Podľa obsahu spisu navrhovateľ podal žiadosť o príplatok k dôchodku politických väzňom podľa zákona č. 274/2007 Z. z. na Sociálnu poisťovňu, pobočka Košice dňa 21. júna 2010. Žiadosť bola predložená ústrediu Sociálnej poisťovne dňa 1. júla 2010. Odporkyňa preskúmaným rozhodnutím navrhovateľovi priznala príplatok k dôchodku politickým väzňom až od 1. júla 2010. Priznanie príplatku až od tohto dátumu je však z vyššie uvedených dôvodov v rozpore so zákonom.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd rozsudok krajského súdu podľa § 219 O.s.p. potvrdil, i keď čiastočne z iných dôvodov.

V ďalšom konaní bude úlohou odporkyne v zmysle vyššie o žiadosti navrhovateľa znovu rozhodnúť a príplatok mu priznať odo dňa podania žiadosti na pobočke Sociálnej poisťovne. Právnym názorom odvolacieho súdu je odporkyňa v ďalšom konaní viazaná.

Účastníkom konania odvolací súd nepriznal právo na náhradu trov odvolacieho konania, keďže navrhovateľ trovy v odvolacom konaní neuplatnil a odporkyňa nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 29. marca 2012

JUDr. Viera Nevedelová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :

Dagmar Bartalská